

Co-funded by
the European Union

INCLUDATE
Educating for Inclusion

CURRICULUM – PRZEWODNIK SZKOLENIOWY
projektu Includate - Educating for Inclusion
2021-1-DE02-KA220-ADU-000035355

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE

2. MODUŁ 1

Community Mapping

[Mapowanie Społeczności Lokalnych]

Map Your Office *[Zmapuj Swoje Biuro]*

Community Reporting I: Snap Shot stories

[Raportowanie Społeczności Lokalnych I: Krótkie historie życia]

Community Reporting II: Dialogic Interviews

[Raportowanie Społeczności Lokalnych II: Wywiady w dialogu]

3. MODUŁ 2

Jak opracować Lokalny Plan Działania (LPD)

4. MODUŁ 3

Q-Methodology *[Metodologia Q]*

The Privilege Walk *[Spacer Uprzywilejowania]*

Direct Democracy Action
[Akcja Demokracji Bezpośredniej]

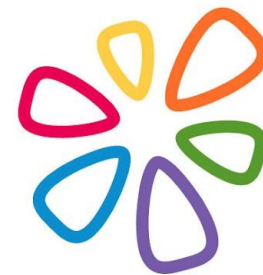
Moments of Inclusion (Part I)
[Momenty Włączenia Społecznego – część I]

Moments of Inclusion (Part II)
[Momenty Włączenia Społecznego – część II]

WPROWADZENIE

Niniejsza publikacja ma charakter interaktywnego curriculum, tj. programu i przewodnika szkoleniowo-edukacyjnego, który opracowano w oparciu o potrzeby i zasoby lokalnych społeczności, stowarzyszeń i związków migranckich, a także organizacji pozarządowych oraz instytucji publicznych. Zawiera zbiór metod, narzędzi i wiedzy zebranej w trakcie realizacji projektu, a także działania/praktyki zidentyfikowane w lokalnych dokumentach strategicznych. Program dedykowany jest dwóm głównym grupom odbiorców: organizacjom pozarządowym i migranckim oraz samorządom i instytucjom publicznym.

WPROWADZENIE

Curriculum podzielone jest na 3 części i opisuje 10 metod:

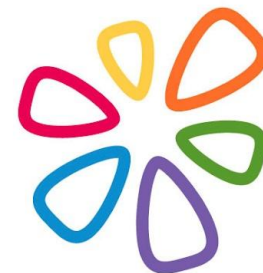
- Moduł 1: Ocena potrzeb w ramach Mapowania Społeczności Lokalnych [*Community Mapping*] (CRN, w tym Zmapuj Swoje Biuro/mieszkanie - *Map my office/flat*) oraz Raportowania Społeczności Lokalnych [*Community Reporting*] (Crossing Borders, w tym Krótkie historie życia i Wywiady w dialogu; *Snapshots and Dialogue Interviews*)
- Moduł 2: Lokalny Plan Działania (MOPS Gdynia)
- Moduł 3: Działania/Metody – sposoby wdrażania Lokalnych Planów Działań wybrane przez partnerów projektowych:
 - 3 a: Metodologia Q [*Q-methodology*] (Per Eempio)
 - 3 b: Trening wrażliwości [*Sensitivity training*] (Konkav)
 - 3 c: Akcja Demokracji Bezpośredniej [*Direct Democracy Action*] (Polish Social Council)
 - 3 d: Momenty Włączenia Społecznego [*Moments of Inclusion*] (Crossing Borders)

Jak korzystać z Curriculum?

Rekomendujemy wdrożenie całego procesu metodologicznego, począwszy od modułu 1 celowanego na lepsze zrozumienie specyfiki i potrzeb lokalnej społeczności, w tym określenie kluczowego obszaru wymagającego wsparcia czy planowanej interwencji. W następnych krokach rekomendujemy opracowanie lokalnego planu działania (moduł 2) oraz jego wdrożenie (moduł 3). Każda z prezentowanych metod może być jednak testowana niezależnie od siebie, w ramach dowolnej inicjatywy lub przedsięwzięcia.

Wyrażamy nadzieję, że niniejszy dokument pomoże Państwu wrosnąć w nową społeczność jako silnie i prężnie działająca organizacja, wspierająca swoich członków w najlepszy możliwy sposób, a ostatecznie stworzyć silne demokratyczne społeczności oraz bardziej inkluzywną i spójną Unię Europejską.

MODUŁ 1

CRN

Nazwa działania

MAPOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH w ramach podejścia badawczego Zmapuj mi szczęście
[COMMUNITY MAPPING - within Map me happy approach]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

- Zwizualizowanie przez uczestników własnych doświadczeń i refleksja nad nimi (niezależnie od tego, czy są pozytywne, czy negatywne) poprzez działania mapujące (naniesienie punktów na mapie lub planie miasta/dzielnicy/wsi itp.).
- Zachęcenie uczestników do identyfikacji obszarów integracji oraz refleksji nad różnymi aspektami i zasobami otoczenia.
- Zainicjowanie pracy środowiskowej ze społecznością lokalną w oparciu o podejście włączające i partycypacyjne (metoda łatwo dostępna, odpowiednia dla niemal wszystkich członków lokalnej społeczności czy grup).

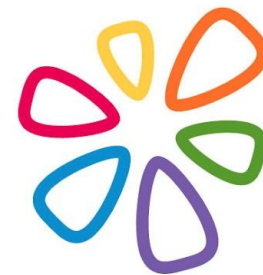
MODUŁ 1

Cele

- Pozyskanie istotnych informacji/danych służących analizie oraz identyfikacji lokalnych tendencji, wzorców czy priorytetów.
- Stworzenie terytorialnej wizualizacji doświadczeń uczestników, wiedzy i zasobów.
- Rozwój umiejętności w zakresie technik mapowania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych oraz dzielenie się wiedzą.

Efekty edukacyjne

- Umożliwienie członkom lokalnej społeczności aktywnego udziału w działaniach mających na celu lepsze poznanie okolicy i refleksję nad potrzebami.
- Pogłębienie więzi społecznych wśród członków lokalnej społeczności poprzez stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń i wiedzy.
- Zwiększenie świadomości na temat barier i potrzeb jakich doświadczają członkowie lokalnej społeczności.

MODUŁ 2

Liczba i profil uczestników

od 2 do 200 (lub więcej, w zależności od możliwości organizacyjnych), dla osób w wieku od lat 4 (lub młodszym, w zależności od umiejętności pisania i mówienia) do 99

Metodologia

- Metodologia: Map me happy [*Zmapuj mi szczęście*]
- Określ 5 punktów na mapie, które:
 1. ładnie pachną
 2. ładnie wyglądają
 3. ładnie brzmią
 4. sprzyjają refleksji/zastanowieniu się
 5. przywołują dobre emocje

MODUŁ 2

Materiały

- Wydrukowane mapy
- Wydruki zawierające objaśnienia metodologii: plakaty, ulotki
- Karteczki samoprzylepne z 5 wybranymi kategoriami
- Wyposażenie techniczne: urządzenia GPS, smartfony, komputery lub laptopy (z dostępem do Internetu)

Czas i miejsce

co najmniej 30 minut do 2 godzin pracy grupowej (dodatkowo, jeden dzień na przygotowanie i ewaluację metody)

Dalsze informacje i odniesienia

[Community Mapping a tool for community organising \[Mapowanie jako narzędzie do organizowania społeczności lokalnej\]](#)

[Community Mapping Guide \[Przewodnik po Mapowaniu Społeczności Lokalnych\]](#)

[Map me happy \[Zmapuj mi szczęście\]](#)

MODUŁ 1

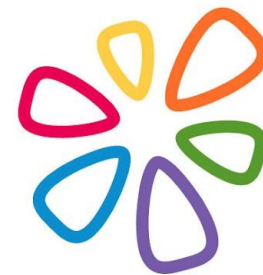
CRN

Nazwa działania

MAPOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH - ZMAPUJ SWOJE BIURO/MIESZKANIE
[COMMUNITY MAPPING - Map Your Office/ Flat]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

- Zwizualizowanie przez uczestników własnych doświadczeń i refleksja nad nimi (niezależnie od tego, czy są pozytywne, czy negatywne) poprzez działania mapujące (naniesienie punktów na mapie).
- Zachęcenie uczestników do refleksji nad różnymi aspektami ich codziennego otoczenia i jego zasobami.

MODUŁ 1

Cele

- Wsparcie uczestników w refleksji sensorycznej i zmapowaniu przestrzeni, w której czują się dobrze.
- Stworzenie terytorialnej wizualizacji doświadczeń uczestników, wiedzy i zasobów.
- Zachęcenie uczestników do zidentyfikowania miejsc, które – poprzez zapachy, dźwięki czy wygląd – wywołują w nich pozytywne uczucia.

Efekty edukacyjne

- Opracowanie planów miejsc (np. w pracy lub mieszkaniu), w których uczestnicy czują się dobrze i takich, które wymagają w tym względzie poprawy.

MODUŁ 1

Liczba i profil uczestników

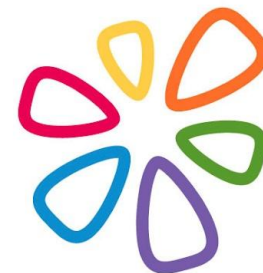
mała grupa (najlepiej licząca do 10 uczestników)

Metodologia

- Metodologia: Map me happy [*Zmapuj mi szczęście*]
- Określ 5 punktów na mapie, które:
 1. ładnie pachną
 2. ładnie wyglądają
 3. ładnie brzmią
 4. sprzyjają refleksji/zastanowieniu się
 5. przywołują dobre emocje

Materiały

- Wydrukowane mapy
- Wydruki zawierające objaśnienia metodologii: plakaty, ulotki
- Karteczki samoprzylepne z 5 wybranymi kategoriami

MODUŁ 1

Czas i miejsce

co najmniej 30 minut do 2 godzin pracy grupowej (dodatkowo, jeden dzień na przygotowanie i ewaluację metody)

Dalsze informacje i odniesienia

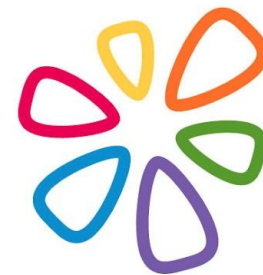
[Community Mapping a tool for community organising \[Mapowanie jako narzędzie do organizowania społeczności lokalnej\]](#)

[Community Mapping Guide \[Przewodnik po Mapowaniu Społeczności Lokalnych\]](#)

[Map me happy \[Zmapuj mi szczęście\]](#)

[Map your flat \[Zmapuj swoje mieszkanie\]](#)

MODUŁ 1

Crossing Borders

Nazwa działania

Raportowanie Społeczności Lokalnych I: krótkie historie życia [Community Reporting I: Snap Shot stories]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Community Reporting umożliwia zebranie opinii i doświadczeń członków lokalnej społeczności czy grupy. Jest to partycypacyjna metoda badawcza, która może zostać wykorzystana w odniesieniu do jakiegokolwiek problematyki społecznej, bieżącego wydarzenia czy życiowych doświadczeń wybranej grupy lub społeczności. To podejście badawcze umożliwia także zaakcentowanie problematyki wykluczenia społecznego, dyskryminacji czy nierówności społecznych. W części pierwszej uczestnicy wykorzystują tzw. "Snap Shot Stories": są one szczególnie przydatne dla szybkiego oglądu danej tematyki czy problematyki, nie wymagając poświęcenia dużej ilości czasu lub zasobów. Polegają na nagraniu swobodnej wypowiedzi uczestnika – w odpowiedzi na zadane, jedno ramowe pytanie - bez przerywania jej pytaniami dodatkowymi czy uszczegóławiającymi. Metoda ta ma na celu szybkie i skuteczne uchwycenie zwięzłych narracji. Snap Shot Stories są szczególnie przydatne w kontekście:

- **Zróżnicowania perspektyw:** umożliwiają szerokiemu gronu uczestników podzielenie się własnymi opiniami i doświadczeniami w sposób bezpośredni i niezawalowany.
- **Efektywności:** są szybkie w przygotowaniu i realizacji dzięki czemu nadają się do uchwycenia nastrojów lub doświadczeń danej grupy czy społeczności.
- **Dostępności:** mogą być łatwo udostępnione szerokiemu gronu odbiorców promując ideę inkluzywności w storytellingu.
- **Wzmocnienia indywidualnego głosu:** w sposób zwięzły akcentują indywidualne doświadczenia i opinie.

MODUŁ 1

Cele

- Zwiększenie partycypacji społecznej w procesach badawczych, decyzyjnych, mających wpływ na kształtowanie lokalnej polityki społecznej czy rozwój usług.
- Zwiększenie wiedzy uczestników o metodzie badawczej [Community Reporting], w tym w jaki sposób analizować zebrane w jej ramach historie.
- Wykorzystanie zebranych historii jako potencjału zmiany, m.in. na rzecz opracowania lokalnych planów włączenia społecznego.

Efekty edukacyjne

- Możliwość transferowania i dostosowania metody Community Reporting do potrzeb i specyfiki lokalnej społeczności.

Liczba i profil uczestników

Metoda może być zastosowana w odniesieniu do różnych grup czy społeczności lokalnych. Korzystnym jest zebranie jak największej liczby historii nie tylko reprezentujących daną społeczność, ale również zapewniających zróżnicowanie próby w takim stopniu, by zobrazować zarówno podobieństwa, jak i różnice ocen. Metoda ta jest szczególnie cenna dla uwzględnienia w procesie badawczym głosu osób zwykle wykluczonych z procesów decyzyjnych/partycypacyjnych.

Sesja szkoleniowa na temat metody wymaga co najmniej dwóch uczestników i może objąć do 30 osób. Jest odpowiednia dla wszystkich osób zainteresowanych pozyskaniem danych/informacji o lokalnej społeczności, w szczególności aktywistów lokalnych, dziennikarzy, czy pracowników organizacji i instytucji działających w obszarze wsparcia społecznego.

MODUŁ 1

Metodologia

- Wprowadzenie do Community Reporting
- Wprowadzenie do Snapshot Stories plus zajęcia praktyczne (uczestnicy nagrywają własne historie)

Snapshot Stories to metoda w ramach Community Reporting, w ramach której uczestnicy nagrywają krótkie filmy w formie swobodnej odpowiedzi na jedno, zadane pytanie. Technika ta ma na celu uchwycenie zwięzłych wypowiedzi, które odzwierciedlą indywidualną ocenę/opinię nt. konkretnego zagadnienia czy tematu.

Przykładowe pytanie:

- Co oznacza dla Ciebie włączenie społeczne?
- Czy doświadczyłeś/aś kiedykolwiek wykluczenia społecznego?
- Jakie zmiany chciał(a)byś wprowadzić w najbliższej sobie okolicy/społeczności?
- Opisz moment, w którym poczułeś się dumny ze swojej społeczności.

Poszczególne kroki:

1. **Dobór uczestników w pary:** poproś uczestników aby dobrali się w pary. Obaj będą naprzemiennie pełnić rolę osoby przeprowadzającej wywiad i rozmówcy.
2. **Pytanie:** każdemu uczestnikowi przydziel osobne pytanie.
3. **Nagrywanie:** poproś uczestników aby znaleźli ciche miejsce, w którym będą mogli dokonać nagrań (audio lub video).
4. **Wyrażenie zgody:** upewnij się, że każdy z uczestników zgodził się na wykorzystanie nagrania w dalszej części sesji warsztatowej.
5. **Przewidziany czas:** ustal czas i poleć aby zakończyć ćwiczenie po 10-20 minutach.

MODUŁ 1

Metodologia

Analiza wertykalna (ogólna) wypowiedzi - przegląd historii (praca indywidualna)

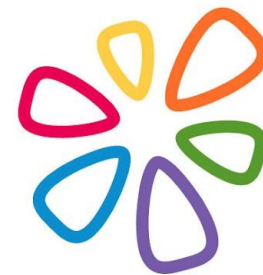
W tej części warsztatów każdy uczestnik indywidualnie odsłuchuje lub ogląda nagranie osoby z pary – najczęściej wielokrotnie celem określenia/zidentyfikowania kluczowych tematów, emocji i doświadczeń rozmówcy. Celem jest wydobycie esencji i unikalnej perspektywy każdej historii.

Poszczególne kroki:

- 1. Uważnie odsłuchaj/obejrzyj nagranie:** każda osoba z pary odsłuchuje nagranie w całości (bez zatrzymywania) po to, by poznać ogólne przesłanie i kontekst historii.
- 2. Zanotuj kluczowe wnioski:** każda osoba z pary w trakcie ponownego odsłuchiwania/oglądania nagrania zapisuje kluczowe tematy, emocje i wszelkie inne, ważne wydarzenia lub stwierdzenia wspomniane w nagraniu, wraz ze znacznikiem czasu (minutnikiem) tam, gdzie to konieczne.
- 3. Określ główny temat:** każda osoba z pary określa główne zagadnienia lub problemy zaakcentowane/podkreślone w nagraniu.
- 4. Refleksja:** Każdy z uczestników rozważa szersze implikacje każdej narracji i to, w jaki sposób odzwierciedla ona doświadczenia życiowe rozmówcy.

Cele

Pogłębione zrozumienie treści każdej z historii w ich unikalnym przekazie wraz z zapewnieniem, że głos każdego uczestnika został wysłuchany i doceniony za wkład.

MODUŁ 1

Metodologia

Analiza porównawcza - odnajdywanie podobieństw i różnic (praca grupowa)

W tej części warsztatów, uczestnicy pracują wspólnie nad porównaniem zebranych historii. Grupa poszukuje podobieństw i różnic pomiędzy historiami, co w szerszym kontekście pomaga zidentyfikować szersze wzorce/ tendencje i unikalne elementy w narracjach społeczności lokalnej.

Poszczególne kroki:

- 1. Wymiana spostrzeżeń:** każdy z uczestników dzieli się własnymi notatkami i wnioskami z przeprowadzonej analizy.
- 2. Tematy zbiorcze:** grupa identyfikuje tematy, problemy i doświadczenia, które powtarzają się w opowiedzianych historiach
- 3. Identyfikacja różnic:** grupa akcentuje wszelkie znaczące różnice lub unikalne, wyróżniające się na tle innych perspektywy.
- 4. Omówienie wniosków:** grupa zastanawia się co wskazane podobieństwa i różnice mówią na temat ogólnych doświadczeń i wyzwań lokalnej społeczności.

Cele

Wspólne zrozumienie doświadczeń lokalnych społeczności z uwzględnieniem zarówno podobieństw, jak i unikatowości zebranych historii.

MODUŁ 1

Metodologia

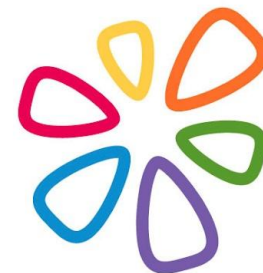
Raportowanie Społeczności Lokalnych i współtworzenie [Community Reporting and Co-production]

Ta część warsztatu polega na wykorzystaniu zebranych i przeanalizowanych historii do wprowadzenia istotnych zmian - przy współpracy członków lokalnych społeczności, interesariuszy i decydentów. Proces ten kładzie nacisk na aktywne zaangażowanie społeczności w podejmowanie decyzji i opracowywanie rozwiązań opartych na jej doświadczeniach. Ta część treningu polega na wyjaśnieniu dalszej implementacji metody Community Reporting. Grupa bierze udział w sesji burzy mózgów na temat tego, jak kontynuować niżej wymienione działania:

1. **Prezentacja rezultatów:** udostępnienie wniosków z poprzedzających analiz jak najszerszemu gronu lokalnej społeczności.
2. **Moderowanie dialogu:** zorganizowanie panelu dyskusyjnego lub sesji warsztatowych, w trakcie których członkowie lokalnej społeczności będą mogli wyrazić swoje opinie i sugestie nt. zebranych wyników badań.
3. **Wspólne planowanie:** rozpoczęcie współpracy z członkami lokalnej społeczności i interesariuszami w celu opracowania lokalnego planu działania.
4. **Wdrożenie zmian:** implementacja wspólnie opracowanych planów, zapewniająca stały udział lokalnej społeczności w tym procesie.

Cele

Wykorzystanie wniosków z historii do współtworzenia rozwiązań, które są bezpośrednio powiązane z potrzebami i aspiracjami lokalnych społeczności.

MODUŁ 1

Metodologia

WAŻNE: Krótkie historie [Snap Shot Stories] i współtworzenie [co-creation] wzmacnia u uczestników poczucie posiadania własnej historii pozwalając im na dzielenie się własnym doświadczeniem w sposób autentyczny i bezpośredni. Osoba przeprowadzająca wywiad musi zapewnić następujące warunki:

- Transparentności: W sposób klarowny i jasny należy przedstawić cel oraz sposób wykorzystania historii.
- Zaangażowania: Członkowie lokalnej społeczności powinni przeanalizować nawzajem Snap Shot Stories i wnieść wkład w prezentację wyników.
- Zgody: Uzyskanie od uczestników świadomej zgody i poszanowanie ich prywatności.
- Upodmiotowienia: Zachęcanie uczestników do swobodnego wypowiedziania się i docenianie ich wkładu.

Powyższe kroki zapewniają poszanowanie i gwarantują brak instrumentalnego wykorzystania członków lokalnej społeczności, zwłaszcza grup szczególnie wrażliwych.

Materiały

- Smartfony uczestników do nagrań audio lub wideo.
- Wydrukowane karty wywiadów.
- Tablica, flipchart lub inne materiały do zapisywania pomysłów.

MODUŁ 1

Czas i miejsce

Czas realizacji jest dowolny i uzależniony od potrzeb grupy. Sesja szkoleniowa nt. metodologii badania zajmuje minimum 1,5 godziny.

Dalsze informacje i odniesienia

[Community Reporter \[Reporter społecznościowy\]](#)

[Recording techniques \[Techniki nagrywania/zapisu historii\]](#)

[Story analysis sheet \[Karta analizy historii\]](#)

[Uploading content to Community Reporter website \[Umieszczanie historii Raportowania Społeczności Lokalnych na dedykowanej stronie internetowej\]](#)

MODUŁ 1

Crossing Borders

Nazwa działania

Raportowanie Społeczności Lokalnych II: Wywiady w dialogu [Community Reporting II: Dialogic Interviews]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Metoda Community Reporting umożliwia wgląd w życiowe doświadczenia członków lokalnej społeczności. Jest to partycypacyjna metoda badawcza, która może zostać wykorzystana w odniesieniu do jakiejkolwiek problematyki społecznej, bieżącego wydarzenia czy życiowych doświadczeń wybranej grupy lub społeczności. To podejście badawcze umożliwia także zaakcentowanie problematyki wykluczenia społecznego, dyskryminacji czy nierówności społecznych. W części drugiej uczestnicy zaangażowani są w tzw. "Dialogic Interviews". To bardziej interaktywne podejście, w którym przeprowadza się wywiad (rozmowę) w oparciu o pytania otwarte celem zbadania doświadczeń, opinii i perspektywy rozmówcy. Metoda pozwala na zadawanie dalszych, uszczegóławiających pytań celem głębszego rozpoznania bardziej złożonych kwestii czy tematów. Wywiady w dialogu są szczególnie przydatne w kontekście:

- **Uchwycenia indywidualnych doświadczeń:** umożliwienie uczestnikom przedstawienia własnych narracji, pozwalających na głębsze zrozumienie ich punktów widzenia.
- **Badania złożonych zagadnień/problematyk:** pozwalają na omówienie wrażliwych lub złożonych tematów, wymagających dłuższej dyskusji i wyjaśnień.
- **Budowania relacji:** umożliwienie zbudowania relacji pomiędzy osobą przeprowadzającą wywiad a rozmówcą, co wpływa na otwartość i szczerść wypowiedzi.
- **Pogłębienia analiz:** zebranie danych jakościowych, które można wykorzystać do szczegółowej analizy danej problematyki.

MODUŁ 1

Cele

- **Zwiększenie partycypacji społecznej:** zaangażowanie uczestników w procesy badawcze, decyzyjne, mające wpływ na kształtowanie lokalnej polityki społecznej
- **Prezentowanie autentycznych doświadczeń:** uchwycenie autentycznych doświadczeń danej grupy lub społeczności.
- **Gromadzenie historii:** zebranie historii członków społeczności w celu uchwycenia różnorodnych perspektyw.
- **Opracowanie historii:** uporządkowanie i zaprezentowanie zebranych historii w sposób efektywny i komunikatywny
- **Wykorzystanie indywidualnych historii:** wykorzystanie indywidualnych świadectw osób do wywołania znaczącego oddziaływania/wpływu i napędzenia zmiany społecznej.
- **Nauka metody:** zapewnienie instrukcji krok po kroku dotyczącej stosowania metody Community Reporting.

Efekty edukacyjne

- Możliwość transferowania i dostosowania metody Community Reporting do potrzeb lokalnej społeczności

Liczba i profil uczestników

Metoda ta może być zastosowana w odniesieniu do różnych grup czy członków lokalnych społeczności. Korzystne jest zebranie zróżnicowanej i reprezentatywnej grupy tak, by ocenić zarówno podobieństwa, jak i różnice perspektyw oraz opinii. Metoda jest szczególnie cenna dla wzmocnienia głosu osób zwykle wykluczonych z procesów badawczych lub decyzyjnych.

Sesja szkoleniowa na temat metody wymaga co najmniej dwóch uczestników i może objąć do 30 osób. Jest odpowiednia dla wszystkich osób zainteresowanych pozyskaniem danych/informacji o lokalnej społeczności, w szczególności aktywistów lokalnych, dziennikarzy, czy pracowników organizacji i instytucji działających w obszarze wsparcia społecznego.

MODUŁ 1

Metodologia

Wprowadzenie do Community Reporting:

- Przedstaw ramowe założenia i cel metody.

Wprowadzenie do Dialogic Interviews:

- Wyjaśnij na czym polega metoda Dialogic Interview, w ramach której aranżowany jest indywidualny wywiad z uczestnikiem.

Uczestnicy przeprowadzają wywiady:

- Osoba przeprowadzająca wywiad wchodzi w konwersację z rozmówcą, by lepiej poznać jego doświadczenia i perspektywę. Metoda ta umożliwia dynamiczną interakcję i szczegółowe zbadanie złożonych tematów/problematyk.

MODUŁ 1

Metodologia

Instrukcja dla osoby przeprowadzającej wywiad:

- Osoba przeprowadzająca wywiad powinna w jego trakcie zachować szczególną uważność na odpowiedzi rozmówcy. Wiąże się to także z okazywaniem szczerego zainteresowania poprzez skinienia głową czy słowne potwierdzenia, by zachęcić uczestnika do swobodnego dzielenia się przemyśleniami. Ponadto, osoba przeprowadzająca wywiad powinna zadawać pytania uzupełniające, by pogłębić konkretne zagadnienia lub upewnić się, że dobrze rozumie doświadczenia/wypowiedzi rozmówcy. Ważne jest, aby szanować czas i spostrzeżenia uczestnika, kończąc wywiad podziękowaniem za udział. Przed zakończeniem rozmowy ważne jest również uzyskanie wyraźnej zgody rozmówcy na wykorzystanie jego wywiadu do celów analityczno-badawczych. Powyższe jest wyrazem poszanowania dla prywatności rozmówcy i zachowania etyki procesu badawczego, a także gwarantuje, że osoba prowadząca wywiad posiada pozwolenie na wykorzystanie zebranych materiałów.

Poszczególne kroki:

1. **Dobór uczestników w pary:** poproś uczestników aby dobrali się w pary. Obaj będą naprzemiennie pełnić rolę osoby przeprowadzającej wywiad i rozmówcy.
2. **Realizacja wywiadów:** znajdź ciche miejsce do przeprowadzenia wywiadu.
3. **Wyrażenie zgody:** upewnij się, że wszyscy uczestnicy wyrazili zgodę na wykorzystanie wywiadów w dalszej części sesji warsztatowej.
4. **Przewidziany czas:** ustal czas i poleć aby zakończyć pracę w parach po 20-30 minutach i powrócić na sesję analityczną.

MODUŁ 1

Metodologia

Analiza wertykalna (ogólna) wypowiedzi - przegląd historii (praca indywidualna)

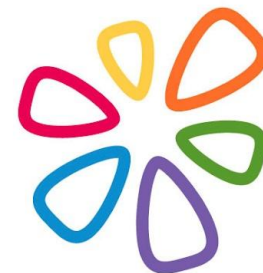
Wyjaśnienie: każdy z uczestników indywidualnie odsłuchuje wywiad, by poznać lepiej nagraną narrację. Powyższe obejmuje kilkukrotne odsłuchiwanie nagrania celem zidentyfikowania kluczowych tematów, emocji czy doświadczeń zawartych w rozmowie. Celem jest wydobycie esencji i unikalnej perspektywy każdej historii.

Poszczególne kroki:

- 1. Odsłuchaj/obejrzyj uważnie:** każda z osób przeprowadzających wywiad odsłuchuje lub ogląda nagranie by uchwycić jego ogólne przesłanie.
- 2. Zanotuj kluczowe wnioski:** zapisz główne tematy, emocje i ważne wydarzenia lub stwierdzenia wspomniane w historii. W razie potrzeby zanotuj kluczowe znaczniki czasu.
- 3. Określ główne tematy:** określ główne problemy lub kwestie podkreślone w każdej historii.
- 4. Refleksja:** rozważ szersze implikacje każdej narracji i sposób, w jaki odzwierciedla ona doświadczenie życiowe danej osoby.

Cele

Pogłębione zrozumienie treści każdej z historii w ich unikalnym przekazie wraz z zapewnieniem, że głos każdego uczestnika został wysłuchany i doceniony za wkład.

MODUŁ 1

Metodologia

Analiza porównawcza - odnajdywanie podobieństw i różnic (praca grupowa)

Wyjaśnienie: uczestnicy pracują w grupie porównując i zestawiając zebrane wywiady celem ustalenia powtarzających się tematów, wątków czy znaczących różnic. Wspólny wysiłek ukierunkowany jest na zidentyfikowanie szerszych wzorców i unikalnych elementów w narracji społeczności lokalnej.

Poszczególne kroki:

1. **Prezentacja wyników:** każdy z uczestników prezentuje notatki i kluczowe wnioski z analizy indywidualnej.
2. **Identyfikacja podobieństw:** grupa identyfikuje powtarzające się w narracjach tematy, problemy i doświadczenia.
3. **Określenie różnic:** grupa notuje wszelkie znaczące różnice czy unikalne perspektywy, które pojawiły się w poszczególnych historiach.
4. **Omówienie implikacji:** grupa zastanawia się, co te podobieństwa i różnice mówią na temat ogólnych doświadczeń i wyzwań stojących przed lokalną społecznością.

Cele

Wspólne zrozumienie doświadczeń lokalnych społeczności z uwzględnieniem zarówno podobieństw, jak i unikatowości zebranych historii.

MODUŁ 1

Metodologia

Raportowanie Społeczności Lokalnych i współtworzenie [Community Reporting and Co-production]

Ta część warsztatu polega na wykorzystaniu zebranych i przeanalizowanych historii do wprowadzenia znaczących zmian przy współpracy członków lokalnych społeczności, interesariuszy i decydentów. Proces ten kładzie nacisk na aktywne zaangażowanie społeczności w podejmowanie decyzji i opracowywanie rozwiązań opartych na jej doświadczeniach. Ta część treningu polega na wyjaśnieniu dalszej implementacji metody Community Reporting. Cała grupa pracuje nad następującymi zadaniami:

- 1. Prezentacja wyników :** każdy z uczestników prezentuje notatki i kluczowe wnioski z analizy indywidualnej.
- 2. Identyfikacja podobieństw:** grupa identyfikuje powtarzające się w narracjach tematy, problemy i doświadczenia.
- 3. Określenie różnic:** grupa notuje wszelkie znaczące różnice czy unikalne perspektywy, które pojawiły się w poszczególnych historiach.
- 4. Omówienie implikacji:** grupa zastanawia się co te podobieństwa i różnice mówią na temat ogólnych doświadczeń i wyzwań stojących przed lokalną społecznością.

Cele

Wspólne zrozumienie doświadczeń lokalnych społeczności z uwzględnieniem zarówno podobieństw, jak i unikatowości zebranych historii.

MODUŁ 1

Metodologia

Raportowanie Społeczności Lokalnych i współtworzenie [Community Reporting and Co-production]

Ta część warsztatu polega na wykorzystaniu zebranych i przeanalizowanych historii do wprowadzenia znaczących zmian przy współpracy członków lokalnych społeczności, interesariuszy i decydentów. Proces ten kładzie nacisk na aktywne zaangażowanie społeczności w podejmowanie decyzji i opracowywanie rozwiązań opartych na jej doświadczeniach. Ta część treningu polega na wyjaśnieniu dalszej implementacji metody Community Reporting. Cała grupa pracuje nad następującymi zadaniami:

1. **Prezentacja rezultatów:** udostępnienie wniosków z poprzedzających analiz jak najszerszemu gronu lokalnej społeczności.
2. **Wspomaganie dialogu:** zorganizowanie panelu dyskusyjnego lub sesji warsztatowych, w trakcie których członkowie lokalnej społeczności będą mogli wyrazić swoje opinie i sugestie nt. zebranych wyników badań.
3. **Wspólne planowanie:** rozpoczęcie współpracy z członkami lokalnej społeczności i interesariuszami w celu opracowania lokalnego planu działania.
4. **Wdrożenie zmian:** implementacja wspólnie opracowanych planów, zapewniająca stały udział lokalnej społeczności w tym procesie.

MODUŁ 1

Materiały

- Smartfony uczestników do nagrań audio lub wideo.
- Wydrukowane karty wywiadów
- Tablica, flipchart lub inne materiały do zapisywania pomysłów.

Czas i miejsce

Czas realizacji jest dowolny i uzależniony od potrzeb grupy. Sesja szkoleniowa nt. metodologii badania zajmuje minimum 1,5 godziny

Dalsze informacje i odniesienia

[Community reporter \[Reporter społecznościowy\]](#)

[Dialogue interview handout \[Wywiady w dialogu – materiały informacyjne\]](#)

[Recording techniques \[Techniki nagrywania/zapisu historii\]](#)

[Story analysis sheet \[Karta analizy historii\]](#)

[Uploading content to Community Reporter website \[Umieszczanie historii Raportowania Społeczności Lokalnych na dedykowanej stronie internetowej\]](#)

MODUŁ 2

MOPS

Nazwa działania

Jak opracować Lokalny Plan Działania (LPD)?

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

- Zaplanowanie procesu strategicznego, w tym opracowania LPD („mapy drogowej”, „przewodnika po procesie”).
- Określenie/wybór metod wspierających proces planowania i partycypacji.
- Opracowanie narzędzi wspierających poszczególne etapy procesu.
- Namysł i uzgodnienie minimalnego standardu/modelu dokumentu (LPD) i partycypacji.

Cele

- Osiągnięcie precyzyjnego zrozumienia czym jest Lokalny Plan Działania oraz jak może być zorganizowany i wspomagany proces jego opracowania.

MODUŁ 2

Efekty edukacyjne

- Uczestnicy zyskują ogólną wiedzę o dokumentach, które można wykorzystać w procesie planowania strategicznego (plany, projekty, programy, strategie).
- Uczestnicy potrafią wymieni i opisać ramowe części dokumentu /Lokalnego Planu Działania (część diagnostyczna, strategiczna i wdrożeniowa).
- Uczestnicy potrafią wymieni i opisać podstawowe etapy/kroki procesu opracowania LPD (zdefiniowanie i zbudowanie wspólnego rozumienia problemów i barier oraz możliwości i zasobów, a także celów i zadań, które są niezbędne do osiągnięcia zmiany, określenie harmonogramu/etapów wdrażania LPD, struktury zarządzania i podziału zadań, budżetu, trybu konsultacji i upowszechniania).
- Uczestnicy zyskują ogólną wiedzę nt. metod i narzędzi jakie mogą być wykorzystane w procesie opracowania LPD.
- Uczestnicy potrafią wymieni podstawowe wartości, które cechują efektywny proces tworzenia LPD (partycypacja, transparentność, komunikacja itp.)

Liczba i profil uczestników

Standardowa grupa szkoleniowa (licząca około 15 uczestników). Optymalna reprezentacja osób w procesie opracowania LPD: teoretycy/eksperti, lokalni decydenci, praktycy/pracownicy terenowi, przedstawiciele grup docelowych LPD (np. migranci, lokalni urzędnicy, członkowie społeczności lokalnej, lokalni liderzy, pracownicy NGO), facylitator/moderator.

MODUŁ 2

Metodologia

Metodologia łączy element wiedzy teoretycznej z praktyczną. Plan sesji obejmuje: wykład lub prezentację (pierwsza część sesji) i moderowaną dyskusję w temacie prezentowanym w części pierwszej (druga część sesji). Propozycja podziału ról: (1a) prelegent/wykładowca/ekspert, (2) moderator dyskusji, (3 or 1b) osoba notująca/zapisująca kluczowe wnioski.

Materiały

flipchart, markery (pisaki), projektor

Czas i miejsce

Czas: około 2-2,5 godziny wraz z przerwą kawową (jako pojedyncza sesja warsztatowa lub jedna z kilku zaplanowanych sesji).

Miejsce: przyjazna i wygodna przestrzeń dająca możliwość dowolnego ustawienia krzeseł

MODUŁ 3

Per Esempio

Nazwa działania

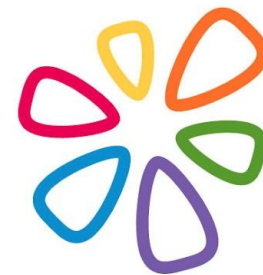
Metodologia Q [Q-Methodology]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Ta metoda badawcza może być wykorzystana w odniesieniu do jakiejkolwiek problematyki lub kwestii społecznej z wykorzystaniem różnych punktów widzenia i opinii.

Cele

- Poznanie subiektywnych opinii migrantów nt. włączenia społecznego i możliwości życia w mieście w kontekście integracyjnym.
- Identyfikacja szerszych trendów i czynników warunkujących opinie uczestników.
- Promowanie zrozumienia i empatii dla różnych perspektyw i opinii na tematkę włączenia społecznego i przyjazności miasta do życia.

MODUŁ 3

Efekty edukacyjne

- Zwiększenie zdolności w zakresie krytycznej oceny subiektywnych punktów widzenia na złożone kwestie społeczne.
- Podniesienie umiejętności w zakresie analizy i interpretacji danych.
- Wzrost świadomości nt. złożoności problematyki włączenia społecznego i przyjazności miasta do życia.

Liczba i profil uczestników

Zazwyczaj rekomenduje się przeprowadzenie badania w formie indywidualnej celem uzyskania większej precyzji wyników badawczych. Można ją jednak przekształcić w badanie grupowe, dzieląc uczestników w pary.

Do rozważenia pozostaje także fakt, czy celem badania jest zebranie danych jakościowych czy ilościowych.

W przypadku danych ilościowych zaleca się realizację badania na większej próbie uczestników.

Metodologia

Ta metoda badawcza jest bardzo przydatna w naukach społecznych, czy psychologii. Łączy metody jakościowe i ilościowe w celu poznania subiektywnych, indywidualnych punktów widzenia na określony temat lub zagadnienie.

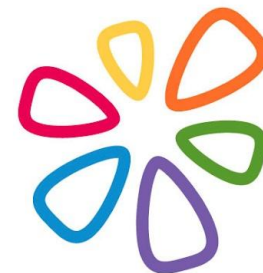
MODUŁ 3

Metodologia

Przedstaw uczestnikom **zestaw stwierdzeń lub opinii** zwanych „zestawem Q” [“Q-set.”]. Zazwyczaj pochodzą one z wywiadów, literatury lub opinii ekspertów. Zadaniem uczestników jest następnie **uszeregowanie stwierdzeń lub opinii** zgodnie z subiektywną oceną, w oparciu o standaryzowaną skalę, zwykle uporządkowaną od „zdecydowanie się nie zgadzam” (-4) do „zdecydowanie się zgadzam” (+4).

Na wstępie, poproś uczestników aby zapoznali się z wydrukowanymi i wylistowanymi na kartkach stwierdzeniami lub opiniami, a następnie przyporządkowali je do jednej z trzech kategorii: zgadzam się, obojętne, nie zgadzam się. W kolejnym kroku uczestnicy ponownie czytają stwierdzenia i opinie przyporządkowane już do każdej z trzech kategorii, weryfikując czy kategoria do której je zaklasyfikowali jest dla nich odpowiednia. Ważnym jest, by zestaw Q został starannie przygotowany, tzn. by uniknąć sytuacji, w której jakiegokolwiek stwierdzenie jest niejednoznaczne lub niezrozumiałe. Jeśli stwierdzenie zestawu Q ma więcej niż jedno znaczenie lub jest mylące niemożliwym będzie określenie, z którą jego częścią uczestnik się zgadza, a z którą nie.

Gdy uczestnicy zakończą umieszczanie stwierdzeń, przeanalizuj zebrane dane, by zidentyfikować wzorce lub czynniki leżące u podstaw ich odpowiedzi. Analiza ta pomaga w definiowaniu/odkrywaniu podzielanych w grupie opinii, wzorców lub perspektyw, rozpoznawanych jako „czynniki kształtujące”.

MODUŁ 3

Metodologia

Metoda ta jest szczególnie przydatna do badania złożonych lub wrażliwych kwestii, nt. których istnieje wielość opinii i perspektyw, takich jak np. postawy wobec zmian klimatu, ideologie polityczne lub normy społeczne. Pozwala odkryć różnorodność subiektywnych punktów widzenia w populacji i zrozumieć, w jaki sposób różne czynniki warunkują opinie poszczególnych osób. Aby uzyskać głębszy wgląd w postawy i opinie uczestników, można przeprowadzić wywiad na temat powodów ich wyborów, koncentrując się na stwierdzeniach, które umieścili na skrajnych pozycjach („zdecydowanie nie zgadzam się” i „zdecydowanie zgadzam się”).

Materiały

- Tabela pomagająca uczestnikom w rankingowaniu stwierdzeń Q (wydrukowana kopia)
- Zestaw stwierdzeń Q dotyczący włączenia społecznego i przyjazności miasta do życia (wydrukowane na kartkach)
- Flipchart, kartki do notatek i długopisy (jeśli nie przygotowano wydrukowanej kopii tabeli)
- Sprzęt do nagrania wywiadów lub dyskusji (opcjonalnie)

Czas i miejsce

Czas trwania uzależniony jest od wielkości grupy. Jeśli badanie realizowane jest w formie indywidualnej zajmuje zazwyczaj od 30 do 60 minut. Jeśli w formie grupowej - od 1h45 minut do 2,5 godziny.

MODUŁ 3

Dalsze informacje i odniesienia

- Opinie lub stwierdzenia oceniane przez uczestników nie mogą być dwuznaczne lub niezrozumiałe. Jeśli będą miały więcej niż jedno znaczenie lub nie będą zrozumiane, niemożliwym będzie ustalenie, z którą jego częścią uczestnik się zgadza, a z którą nie.
- Jedno stwierdzenie może być umieszczone tylko w jednej kategorii (najbardziej lub najmniej ważne). Należy upewnić się, że uczestnicy rozumieją, że umieszczenie stwierdzenia jako „mniej ważnego” nie oznacza, że nie jest ono dla nich ważne, ale że ma mniejszą wartość w porównaniu z innymi.
- Po zakończeniu badania można przeprowadzić pogłębiony wywiad na temat skrajnych wyborów (większość się nie zgadza i większość się zgadza), by lepiej zrozumieć postawy i opinie uczestników

MODUŁ 3

Konkav

Nazwa działania

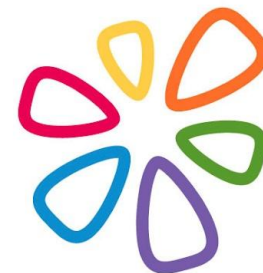
Trening wrażliwości - Spacer Uprzywilejowania
[Sensitivity training - The Privilege Walk]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Metoda ta może być zastosowana zarówno w grupie dzieci, jak i dorosłych, na przykład w miejscu pracy lub w ramach sesji supervizyjnej. Może pomóc w rozwijaniu empatii i namyśle nad konkretną sytuacją lub problematyką, zbliżając w ten sposób do znalezienia sposobu jej rozwiązania.

Cele

Poprzez zastosowanie kart z rozpisaną rolą do odegrania, uczestnicy zyskują głębsze zrozumienie konkretnych sytuacji lub nierówności. Poprzez odpowiedzi na kolejne zadawane przez moderatora pytania, wykonując krok do przodu, tyłu lub zostając w miejscu, doświadczają w sposób bezpośredni iluzji pozornej równości w społeczeństwie.

MODUŁ 3

Efekty edukacyjne

Uczestnicy będą mogli doświadczyć szerokiego zakresu trudności związanych z awansem społecznym, w tym różnorodnych czynników go warunkujących. Poprzez zastosowanie kart z rozpisaną rolą do odegrania poznają nową dla siebie grupę społeczną i zostaną uwrażliwieni na jej sytuację.

Liczba i profil uczestników

Idealna liczba grupy to 8-12 uczestników. Mniejsza grupa przełoży się na mniejszą liczbę opinii, większa grupa - mniej czasu na omówienie opinii i odczuć.

Metodologia

Na początku każdy z uczestników otrzymuje indywidualną kartę z opisem roli, w którą ma się wcielić. Uczestnicy proszeni są o nieprzekazywanie nikomu innemu informacji zapisanych na kartach. Moderator zadaje następnie pytania, a uczestnicy są instruowani, aby zrobić krok do przodu lub do tyłu w zależności od tego, czy prawdziwe są dla nich stwierdzenia, o które pyta moderator. Kiedy ćwiczenie dobiegnie końca uczestnicy proszeni są o zwrócenie uwagi w jakim miejscu się zatrzymali. Inicjowana jest dyskusja na temat tego co uczestnicy odczuwają w związku z miejscem w jakim się znaleźli i jakie uczucia budzi w nich pozycja zatrzymania pozostałych uczestników. Moderator zwraca się bezpośrednio z zapytaniem o odczucia osoby, która najdłużej pozostała w centrum. Po zakończeniu ćwiczenia uczestnicy wracają na swoje miejsca, aby kontynuować dyskusję nt. swoich doświadczeń i wniosków.

MODUŁ 3

Materiały

- Karty z rozpisanymi rolami do odegrania dla uczestników.
- Przygotowany zestaw pytań dla moderatora.

Czas i miejsce

- Czas: 50 minut
- Miejsce: 4-5 m² lub na tyle przestronne, aby umożliwić uczestnikom swobodne przemieszczanie się.

MODUŁ 3

POLNISCHER SOZIALRAT (Freie Ungarische Botschaft)

Nazwa działania

Akcja Demokracji Bezpośredniej [Direct Democracy Action]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Metoda ta może być wykorzystana do rozwiązywania problemów (i konfliktów) w lokalnych społecznościach i organizacjach, a także do rozwijania lub tworzenia – w sposób partycypacyjny – nowych pomysłów i inicjatyw.

Cele

Uczestnicy zdobędą wiedzę nt. tego jak promować zaangażowanie społeczności oraz tworzyć działania i projekty w celu rozwiązywania problemów lokalnych, z uwzględnieniem różnorodności opinii, potrzeb i możliwości.

MODUŁ 3

Efekty edukacyjne

Poprzez organizację forum opartego na fikcyjnym scenariuszu problemu, uczestnicy zdobędą wiedzę:

1. Jak rozwijać pomysły i rozwiązania w sposób horyzontalny, koncentrując się na równym zaangażowaniu.
2. Jak korzystać z metod podejmowania decyzji opartych na konsensusie i zastanawiać się nad potencjalnymi wyzwaniami.
3. Jak tworzyć zrównoważone projekty i zapewniać motywację i odpowiedzialność ich uczestników.

Liczba i profil uczestników

12-14 uczestników (dla produktywnej i efektywnej sesji). Zaletą metody jest jednak to, że można ją wykorzystać do wspomaganie podejmowania decyzji w większych grupach w sposób demokratyczny/nieautorytatywny.

Metodologia

- **Wprowadzenie do koncepcji forum społecznego:** pomocnym jest wykorzystanie konkretnego przykładu z historii własnej organizacji. Przedstaw i wytłumacz problem oraz sposób w jaki organizacja forum odpowiedziała na ten problem. Omów kluczowe założenia takie jak dostępność, dynamikę, zaangażowanie społeczności.
- **Wprowadzenie do metody osiągnięcia konsensusu w procesie podejmowania decyzji:** w oparciu o podany przykład wyjaśnij dlaczego i w jaki sposób zdecydowałeś(a) się skorzystać z tej metody (w tym jej zalety i wady). Wyjaśnij konkretnie jak można ją zrealizować (np. sygnały dłoni i podstawowe zasady, których wszyscy muszą przestrzegać).

MODUŁ 3

Metodologia

- Przeprowadzenie ćwiczenia: utwórz grupy składające się z 6-7 osób i poproś je o przeprowadzenie forum z wykorzystaniem praktyk podejmowania decyzji w drodze konsensusu. Podaj konkretny scenariusz problemu i przypisz role uczestnikom, aby zapewnić reprezentację różnych perspektyw.
- Grupowa refleksja: uczestnicy prezentują wyniki pracy i dzielą się spostrzeżeniami na jego temat. Zachęć ich do zastanowienia się nad osiągniętymi rezultatami, procesem i osobistym doświadczeniem.
- Opcjonalnie: zaprezentuj i przeanalizuj wyniki forum swojej organizacji.

Materiały

- Karty ról
- Długopisy
- Karty idei
- Tablica (np. do wyświetlania)

Czas i miejsce

Czas: 1,5 - 2 godziny (ok. 20 min na wytłumaczenie działania; 40 min na jego realizację; 20 min na podsumowanie rezultatów; 10 min na refleksję)

Miejsce: przestrzenny pokój dający możliwość podziału grupy na dwie grupy robocze

MODUŁ 3

Dalsze informacje i odniesienia

[Example Scenario: House Project \[Przykładowy scenariusz\]](#)

[Explanation Hand Signals \[Wyjaśnienie sygnałów dłoni\]](#)

[Popular Example of Consensual Decisionmaking: Occupy Wallstreet \[Popularny przykład metody podejmowania decyzji w drodze konsensusu: Okupacja Wallstreet\]](#)

MODUŁ 3

Crossing Borders

Nazwa działania

Momenty Włączenia Społecznego – część I [Moments of Inclusion – Part I]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Dostawcy i podmioty usług społecznych często nieintencjonalnie tworzą bariery, które uniemożliwiają lub ograniczają, zwłaszcza grupom szczególnie wrażliwym, uczestnictwo lub dostęp do ich usług. Metoda ta ma na celu podniesienie świadomości na temat wspomnianych barier i zbadanie możliwości zwiększenia inkluzywności tych podmiotów/usług. Analizując 14 różnych kategorii, uczestnicy zastanowią się m.in. nad komunikacją, dostępnością, lokalizacją, metodami działania, a także nad tym, w jaki sposób aspekty te wpływają na ich odbiorców.

Cele

Edukacja pracowników organizacji, instytucji i realizatorów usług w zakresie regularnej refleksji nad praktyką działania w ramach różnorodnych kategorii wpływających na otwartość, dostępność i potencjał włączenia oferowanych usług i podejmowanych inicjatyw.

MODUŁ 3

Efekty edukacyjne

- Zwiększenie świadomości nt. barier utrudniających uczestnictwo lub dostęp do usług społecznych.
- Poprawa umiejętności autorefleksji z zakresu praktyk włączających.
- Lepsze zrozumienie, w jaki sposób uczynić usługi bardziej dostępnymi i włączającymi dla różnorodnych grup, w tym szczególnie wrażliwych.
- Opracowanie strategii wdrażania praktyk włączających w codziennych działaniach.

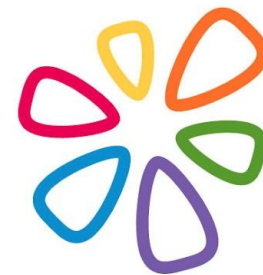
Liczba i profil uczestników

Do 28 uczestników. Mniejsza grupa będzie wymagać dłuższego czasu szkolenia. W składzie grupy powinni się znaleźć pracownicy podmiotów dostarczających usługi społeczne, pracujący z młodzieżą czy edukatorzy społeczni. Do udziału warto zaprosić przedstawicieli grup docelowych (odbiorców usług), by zapewnić ogląd barier napotykanych przez nich w dostępie do usług.

Metodologia

Wprowadzenie i wyjaśnienie

- Powitanie uczestników i wyjaśnienie celu sesji szkoleniowej.
- Podkreślenie znaczenia autorefleksji, holistycznego myślenia i zmniejszania barier dla mniejszości czy szczególnie wrażliwych grup społecznych.

MODUŁ 3

Metodologia

Moderator wyjaśnia 14 kategorii:

Grupa docelowa: Określenie konkretnej grupy odbiorców, którym dedykowane są usługi społeczne.

Harmonogram: Jak ułożone są w czasie i ile trwają realizowane usługi/podejmowane działania, jak również to jak wygląda zarządzanie zasobami.

Komunikacja: W jaki sposób odbiorcy usług są o nich informowani i w jaki sposób mogą kontaktować się z podmiotem świadczącym te usługi.

Zaangażowanie: Upewnij się że różnorodne grupy są włączone i reprezentowane w sposób dostrzegalny.

Dostępność informacyjna: Upewnij się, że niezbędne informacje o usługach społecznych są łatwo dostępne i zrozumiałe.

Język: W kanałach komunikacyjnych używaj zrozumiałego i inkluzywnego języka.

Kontakt i dotarcie do grupy docelowej: Metody dotarcia do grupy docelowej i jej zaangażowania.

Lokalizacja/dostępność architektoniczna: Fizyczna i wirtualna dostępność usług społecznych.

Dostępność ekonomiczna: Upewnij się, że usługi są finansowo dostępne.

Materiały i narzędzia: Zasoby dostępne dla odbiorców.

Ogólne traktowanie odbiorców usług: W jaki sposób są oni traktowani i poszanowani w trakcie interakcji.

Elastyczność i indywidualizacja wsparcia: Możliwość zapewnienia niezbędnego wsparcia i dostosowania usług do indywidualnych potrzeb.

Celebrowanie i zachęcanie do różnorodności: Promowanie i docenianie różnorodności w ramach świadczonych usług.

Trwałość efektów: Zapewnienie długoterminowego zaangażowania w praktyki włączające i ich ciągłe doskonalenie.

MODUŁ 3

Metodologia

Praca grupowa

- Podziel uczestników na mniejsze grupy.
- Przydziel każdej z grup po jednej lub więcej kategorii do omówienia.
- Każda z grup opracowuje pytania służące autorefleksji na temat inkluzyjności w ramach przypisanych im kategorii. Mogą one zostać opracowane na podstawie doświadczeń uczestników lub wyobrażeń nt. grupy docelowej. Do zadań moderatora należy zapewnienie odpowiedzi do dyskusji czy udzielanie odpowiedzi na pojawiające się pytania.
- Każda z grup zapisuje wnioski na flipcharcie, tablicy lub kartkach.

Prezentacja rezultatów i wniosków

Każda z grup prezentuje zarówno wnioski, jak i wypracowane pytania. Zaprezentowane rezultaty poddawane są grupowej dyskusji w wyznaczonym czasie 5 minut na daną kategorię.

Podsumowanie sesji szkoleniowej

Końcowym efektem sesji jest wypracowany zbiór pytań, które stosowane/zadawane regularnie pomogą uczestnikom w namyśle i refleksji nad inkluzyjnością podejmowanych działań. Zachęć uczestników do korzystania z tych pytań w przyszłości. Pamiętaj, aby zebrać i rozesłać pytania do uczestników po zakończeniu sesji.

MODUŁ 3

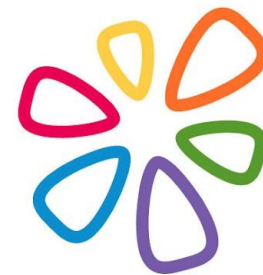
Materiały

- Flipcharty i markery
- Dokumenty wyszczególniające 14 kategorii i wskazówki do dyskusji.
- Komfortowe - w kontekście pracy grupowej - ustawienie krzeseł.

Czas i miejsce

- Czas: zależny od liczby uczestników, w założeniu rekomenduje się ok. 2 godziny.
- Miejsce: przestrzenne i ciche miejsce z możliwością dowolnego ustawienia krzeseł do pracy grupowej

MODUŁ 3

Crossing Borders

Nazwa działania

Momenty Włączenia Społecznego – część II: od osobistej refleksji do ram współpracy zaangażowanych stron

[Moments of Inclusion II: From Personal Reflection to Frameworks for Stakeholders]

Problemy do rozwiązania / obszary tematyczne

Pierwsza sesja metody skoncentrowana była na identyfikacji i minimalizowaniu ogólnych barier w podmiotach świadczących usługi społeczne, utrudniających uczestnictwo i dostęp do tych usług grupom szczególnie wrażliwym. Poprzez analizę 14 kategorii, w tym komunikacji, dostępności i zasięgu usług, uczestnicy zyskują wgląd w to, jak ich działania wpływają na integrację społeczną. Jej niezbędnym elementem jest skuteczna współpraca między interesariuszami, często jednak utrudniona poprzez zróżnicowanie perspektyw dot. inkluzywności, nierówny rozkład sił i różne poziomy zaangażowania. Moduł ten ma na celu wykorzystanie spostrzeżeń z „Moments of Inclusion” do opracowania ram inkluzywności, które łączą różnice i wspomagają trwałość praktyk włączenia społecznego.

Cele

Wykorzystanie rezultatów sesji „Moments of Inclusion” do wspólnego wypracowania ram współpracy zaangażowanych stron i społeczności lokalnej (np. migranckiej). Poprzez nakreślenie perspektyw i celów, uczestnicy udoskonalą praktyki włączające i procesy decyzyjne w swoich organizacjach.

MODUŁ 3

Efekty edukacyjne

- Pogłębienie zrozumienia perspektyw stron zaangażowanych w procesy włączenia społecznego.
- Zidentyfikowanie wspólnych celów i potencjalnych obszarów współpracy.
- Opracowanie strategii promujących współpracę i inkluzywność procesów decyzyjnych;
- Określenie konkretnych kroków wdrażających ramy współpracy i inkluzywność wśród zaangażowanych stron.

Liczba i profil uczestników

Do udziału w szkoleniu rekomenduje się zaproszenie tych samych uczestników co w sesji pierwszej wraz

z reprezentantami grupy docelowej (odbiorcami usług). Zaleca się organizację sesji w mniejszej grupie, liczącej maksymalnie 20 osób, by zapewnić odpowiednie warunki do konstruktywnej i krytycznej dyskusji, w której wszystkie głosy zostaną wysłuchane. Wskazane jest również sprofilowanie grupy pod kątem danego obszaru problemowego, np. pracownicy opieki zdrowotnej wraz z odbiorcami tego typu usług.

MODUŁ 3

Metodologia

Wprowadzenie i wyjaśnienie

- Powitanie uczestników i wyjaśnienie celu sesji szkoleniowej.
- Podkreślenie znaczenia spostrzeżeń zebranych podczas pierwszego modułu „Moments of Inclusion” do budowania ram współpracy, które mają na celu minimalizowanie barier dostępności dla mniejszości i grup szczególnie wrażliwych.

Prezentacja rezultatów pierwszego modułu

- Moderator prezentuje kluczowe wnioski z analizy 14 kategorii, wypracowanych w trakcie poprzedzającej sesji.
- Przykładowo, wnioski na temat barier komunikacyjnych mogą podkreślać potrzebę jaśniejszego i bardziej inkluzywnego sposobu komunikacji z interesariuszami. Lista wniosków powinna być przedstawiona w formie umożliwiającej uczestnikom dostęp do informacji przez cały czas trwania sesji.

Mapowanie perspektyw zaangażowanych stron

- Uczestnicy dzieleni są na mniejsze grupy w oparciu o profil działalności reprezentowanej instytucji/podmiotu.
- Każda z grup omawia sposób, w jaki ich instytucja/podmiot postrzega i realizuje działania integracyjne w oparciu o zebrane w trakcie pierwszego modułu spostrzeżenia .

MODUŁ 3

Metodologia

Budowanie ram współpracy

- Zebranie całej grupy w celu podzielenia się spostrzeżeniami i wynikami dyskusji w małych grupach.
- Dyskusja mająca na celu zidentyfikowanie wspólnych celów i potencjalnych obszarów współpracy między interesariuszami. Na przykład, rozpoznanie wspólnych celów w zakresie poprawy strategii dostępności.

Planowanie

- Uczestnicy, pracując ponownie w mniejszych grupach, udoskonalają proponowane ramy współpracy w oparciu o wyniki dyskusji i zidentyfikowane priorytety.
- Opracowanie konkretnych etapów, harmonogramów i obowiązków mających na celu wdrożenia praktyk włączających w organizacjach.

Informacja zwrotna i kolejne kroki

- Zebranie informacji zwrotnych na temat opracowanych ram i planu działania.
- Omówienie kolejnych kroków w celu sfinalizowania i wdrożenia ram, zapewnienia trwałości i ciągłego doskonalenia praktyk włączających.

MODUŁ 3

Materiały

- Flipcharty, markery, kartki samoprzylepne dla uchwycenia i wymiany spostrzeżeń.
- Materiały informacyjne zawierające spostrzeżenia i wnioski z pierwszej części warsztatów „Moments of Inclusion” oraz wskazówki do dyskusji.
- Komfortowe - w kontekście pracy grupowej - ustawienie krzeseł.

Czas i miejsce

- Czas: co najmniej 2 godziny, z możliwością przesłuzenia zajęć do sesji całodniowej
- Miejsce: przestrzenne i ciche miejsce z możliwością dowolnego ustawienia krzeseł do pracy grupowej i wspólnych interakcji

PARTNER INSTITUTIONS:

**Comparative Research
Network**

e.V. (Germany)

**Crossing Borders
(Denmark)**

**Polnischer Sozialrat
(Germany)**

**Per Esemplio
(Italy)**

**Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej Gdynia
(Poland)**

**European Association for
Local Democracy, ALDA,
(France)**

**Konkáv Foundation
(Hungary)**

DISCLAIMER

Erasmus Plus is financed by the European Union. The European Commission support to produce this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. The external links in the ebook are being provided as a convenience and for informational purposes only; they do not constitute an endorsement or an approval by the project partners of any of the products, services or opinions of the corporation or organization or individual. The project team bears no responsibility for the accuracy, legality, or content of the external site or for that of subsequent links. Contact the external site for answers to questions regarding its content. Images displayed in this booklet are the property of their respective photographers or creators. IMAGES MAY NOT BE DISPLAYED ON WITHOUT PERMISSION OF THE PHOTOGRAPHER OR CREATOR.

Contact the creator if you wish to obtain a reproduction of an image or if you wish to obtain permission to redisplay an image on another web site. For information on the creators please contact the project coordinator via the address above.

Co-funded by
the European Union

INCLUDATE

Educating for Inclusion